

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΦΟΡΤΩΜΑΣ

Βουλευτής Κυκλάδων – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κκ Υπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μαργαρίτη Σχοινά και Υποδομών και Μεταφορών Χρίστο Δήμα

Θέμα: Πορεία υλοποίησης έργων φράγματος Τσικαλαριού Νάξου

Η Νάξος, ένα από τα πιο παραγωγικά νησιά στον πρωτογενή τομέα, αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα υδατικής επάρκειας. Το έργο του Φράγματος Τσικαλαριού Νάξου αποτελεί μία από τις σημαντικότερες υδατικές υποδομές του νησιού, η υλοποίηση της οποίας εκκρεμεί ουσιαστικά από το 2009, όταν επικαιροποιήθηκε η αρχική μελέτη του 1992 και δρομολογήθηκε η διαδικασία υλοποίησής του. Η σύμβαση κατασκευής υπεγράφη το 2013 και οι εργασίες ξεκίνησαν το 2014. Προσφάτως δε επανεκκίνησαν οι εργασίες στο εργοτάξιο του φράγματος, έπειτα από μακρά περίοδο στασιμότητας.

Κατά την εξέλιξη του έργου, πράγματι, προέκυψαν σημαντικές δυσχέρειες, όπως αρχαιολογικά ζητήματα, η ανάγκη προσαρμογής της μελέτης στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την ασφάλεια των φραγμάτων, καθώς και τεχνικά προβλήματα που διαπιστώθηκαν κατά την κατασκευή και επέβαλαν την εκπόνηση συμπληρωματικών εργασιών. Το 2024 ολοκληρώθηκαν οι απαραίτητες εγκρίσεις για τον 4ο Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών και την 1η Συμπληρωματική Σύμβαση, ενώ, μετά και τον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η συμπληρωματική σύμβαση υπογράφηκε τον Ιούλιο του 2025 και ακολούθησε η επανεκκίνηση των εργασιών. Παρά τη θετική αυτή εξέλιξη, δεκαέξι και πλέον χρόνια μετά την έναρξη της προσπάθειας υλοποίησης του έργου, εξακολουθεί να υπολείπεται σημαντικό μέρος του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου. Η έγκαιρη ολοκλήρωση του φράγματος και των απαραίτητων συνοδών έργων αποτελεί ζήτημα ύψιστης σημασίας για τη διασφάλιση των υδατικών πόρων, την αγροτική παραγωγή και τη βιώσιμη ανάπτυξη της Νάξου. Σύμφωνα με ενημέρωση από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου τον περασμένο Σεπτέμβριο, κρίσιμη προϋπόθεση για την απρόσκοπτη συνέχιση της κατασκευής αποτελεί η μετάπτωση του έργου από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης στο νέο χρηματοδοτικό πρόγραμμα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, διαδικασία από την οποία θα εξαρτηθεί και η οριστικοποίηση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης, το οποίο εκτιμάται σε περίπου δύο έως δύομισι έτη.

Παρά τη θετική εξέλιξη της επανέναρξης των εργασιών, εξακολουθούν να υφίστανται εκκρεμή κρίσιμα ζητήματα, όπως η υλοποίηση των αναγκαίων αρδευτικών δικτύων, προκειμένου το έργο να καταστεί πλήρως λειτουργικό και να αποδώσει τα αναμενόμενα οφέλη για τη διαχείριση των υδατικών πόρων και την αγροτική παραγωγή της Νάξου. Η

υλοποίηση έργων αποθήκευσης και ορθολογικής διαχείρισης υδατικών πόρων, όπως το Φράγμα Τσικαλαριού, αποκτά ιδιαίτερη σημασία για τις Κυκλάδες και για την Νάξο ειδικά, καθώς η κλιματική κρίση εντείνει τα φαινόμενα παρατεταμένης ανομβρίας και λειψυδρίας. Η ενίσχυση των διαθέσιμων υδατικών αποθεμάτων αποτελεί κρίσιμη προϋπόθεση για τη βιώσιμη ανάπτυξη των νησιών, τη στήριξη της πρωτογενούς παραγωγής, αλλά και την εύρυθμη λειτουργία των τοπικών κοινωνιών και της τουριστικής οικονομίας.

Κατόπιν αυτών,

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται σήμερα η υλοποίηση του έργου του Φράγματος Τσικαλαριού Νάξου και ποιο είναι το επικαιροποιημένο χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσής του;
2. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία μετάπτωσης του έργου στο νέο χρηματοδοτικό πρόγραμμα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και πότε εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί;
3. Σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι μελέτες για τα αναγκαία αρδευτικά δίκτυα που θα αξιοποιήσουν τα αποθέματα του φράγματος και πότε εκτιμάται ότι θα έχουν ολοκληρωθεί, ώστε να προχωρήσει η δημοπράτηση και η κατασκευή τους;
4. Έχει εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση για την κατασκευή των αρδευτικών δικτύων και ποιος είναι ο σχεδιασμός των συναρμόδιων Υπουργείων για την έγκαιρη υλοποίησή τους, ώστε το Φράγμα Τσικαλαριού να καταστεί πλήρως λειτουργικό και να αποδώσει τα αναμενόμενα οφέλη για τη διαχείριση των υδατικών πόρων και την αγροτική παραγωγή της Νάξου;
5. Με ποιες συγκεκριμένες ενέργειες και ποιον μηχανισμό συντονισμού συνεργάζονται τα Υπουργεία Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου να διασφαλιστεί η ολοκλήρωση τόσο του φράγματος όσο και των συνοδών αρδευτικών έργων χωρίς νέες καθυστερήσεις;
6. Με δεδομένη την αυξανόμενη πίεση στους υδατικούς πόρους των Κυκλάδων λόγω της λειψυδρίας και των αυξημένων αναγκών, ποιες πρωτοβουλίες προτίθενται να αναλάβουν τα συναρμόδια Υπουργεία, ώστε το έργο του Φράγματος Τσικαλαριού και οι συνοδές υποδομές να τεθούν σε πλήρη λειτουργία χωρίς περαιτέρω καθυστερήσεις;
7. Υπήρξε μέριμνα για να αξιοποιηθούν πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για το έργο;

Αθήνα, 13 Ιουλίου 2026

Ο ερωτών Βουλευτής

Φίλιππος Φόρτωμας